

KÖNYVISMERTETÉS

Kontra Jenő

Sportrendészet a sportigazgatás rendszerében

Tóth Nikolett Ágnes tudományos igénnyel összeállított munkája 2019-ben jelent meg A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés projekt keretében. A könyv egy igen jól felépített, hat fő fejezetet tartalmazó kiadvány, amely sokéves kitaratásorozat eredményét foglalja magában. A szerző tudományos eredményeket és gyakorlati tapasztalatokat sorakoztat fel, és elhelyezi a sportrendészetet a sportigazgatás rendszerében, illetve az állam belső rendjének fenntartása, a közrend, mint magasabb rendű cél érdekében. A rend, a rendészet általános definíciójától eljut a sportrendészet meghatározásáig. Érdekes összefüggés mutatkozik – egyéni és osztályadalmi szinten is – az emberi szabadság és az ezzel járó felelősség között, ami az embert erkölcsi lényvé teszi. Filozófiailag az ember boldogságának foglalatja a szabadság, míg boldogtalanságát a szabadság korlátozásában vagy hiányában tapasztalja meg. És a szabadsággal szorosan összefügg a felelősség, itt főleg a kollektív felelősség fontos. A sportélet minden részletében helye van az emberi méltóság szerinti élet helyes értelmezésének, a versenyszellemtől a szurkolói magatartásig. A jogi törvény és az erkölcsi törvény sokszor átfedi egymást, és ez a filozófiai alap érződik Tóth Nikolett Ágnes írásában.

Az emberi szabadsággal való visszaélés, a túlzott szabadság, mint helytelen értelmezés a rend felbomlását eredményezte a 20. század második felében sok sportrendezvényen, különösen a labdarúgó mérkőzéseken, ami a legnépszerűbb sport napjainkban. Hazánkban jól szabályozott sporttörvény van érvényben és annak technikai részletei megfelelők, összhangban állnak az új Büntető Törvénykönyvvel. Tanulságos az angol Taylor-jelentés elemzése a kialakult angolai futball-huliganizmus előzményeiről, ami egy bizonyos nyugati dekadens társadalomra utaló jeleket mutat, és nagy tömegeket mozgat meg. Tóth Nikolett a tömegpszichológia kérdéseit több szerző munkáján keresztül mutatja be, egészen az agresszió kezeléséig, majd rátér a magyarországi, 20. század elején megjelent erőszakos cselekedetekre és az erre adott belügyi válaszokra. Sok példán keresztül érzékelteti, hogyan lettek a labdarúgó mérkőzéseken a nézők egyre erőszakosabbak, veszélyesebbek,

különösen a rendszerváltozás utáni időben. Magyarországon azonban szerencsére nem voltak stadion-katasztrófák, úgy, mint a nagyvilág számos helyszínén.

Fontos a IV. fejezetben a rendőrség szerepének leírása a stadionbiztonság megteremtésével, a környezeti rend fenntartásával, a partner csoportok munkájával, alacsony profilú rendőri biztosítás alkalmazásával, a beléptető rendszerek működtetésével. Évi 1800-1900 hazai sportrendezvény biztosítását a magyar rendőrség kiválóan teljesíti.

Roppant érdekes a *Sportrendészet és innováció* című összefoglaló fejezet. Minden vonatkozásban új, a fejlődéssel magyarázható viszonyok, robbanásszerű változások várhatók a sport területén is. A digitális technológia, a sportközvetítések, kiértékelések, az információtechnikai újdonságok mindenben átalakítják a sport világot is, beleértve a stadionok fokozott biztonsági igényét – főleg a labdarúgás területén –, ami nehéz feladat elé állítja a rend fenntartását. A szerző számos példával érzékelteti, hogy milyen durva esetek fordultak elő például labdarúgó mérközéseken a pirotechnikai eszközök bevetésével, más rendbontásokkal, szurkolók megtámadásával.

A hazai helyzetet elemezve fontos következtetést lehet levonni, és ez a jogi innováció. A jogi innováció dolgában jól áll hazánk, mert a jogalkotás gyorsan reagál az új sportrendészeti problémákra, ami azért is különlegesen dicsérendő, mert amint a szerző írja, a jog általában konzervál, fontos a jogi tradicionalizmus, ugyanakkor tud gyorsan is reagálni a megváltozott társadalmi jelenségekre. A legnagyobb sportjogi újítás az volt, hogy az országgyűlés 2011-ben elfogadta a sport-huliganizmus jelensége elleni törvényt. A jogalkotó a jelenség ellen a sportrendészeti nyilvántartás felállításával, a sporthuliganokra vonatkozó adatbázis létrehozásával küzd. Egy sor ehhez kapcsolódó törvényt is módosítottak, amelynek eredményeként már minimális rendőri létszám biztosítani képes egy nagy nézői létszámú mérkőzést, ahol sok ezer szurkoló van együtt. Igen eredményes a stadionokban elkövetett jogsértések számának csökkentése érdekében bevezetett beléptető rendszer használata, valamint a kizárás, kitiltás, eltiltás jogintézményének következetes alkalmazása.

A könyv utolsó fejezetében egy, a szurkolók körében elvégzett kérdőíves kutatás eredményeit olvashatjuk. Végül összegzésként elmondható, hogy a rend minden társadalom számára alapvetően fontos érték, ami kiterjed az élet, a társadalom minden területére, többek között a sportrendezvényekre is. A mai, modern társadalom sem nélkülözheti a rend fenntartását.

Felhasznált irodalom

Tóth Nikolett Á. (2019): *Sportrendészet a sportigazgatás rendszerében.*
Budapest: Nemzeti Közszolgálati Egyetem